

RAADSVOORSTEL

BIJ ZAAKNUMMER: 2021090119

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	Agenda-nummer:	p.h.:
1e Wijziging Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Asten 2018	-3-	22 februari 2022	22.02.04	JS

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

In de Wet inburgering 2021 staat dat een statushouder de eerste 6 maanden financieel ontzorgt moet worden. Voor het (uitzonderlijke) geval een statushouder weigert mee te werken aan het financieel ontzorgen, moet de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Asten 2018 worden gewijzigd.

In de afstemmingsverordening komt de toevoeging dat wanneer een statushouder niet meewerkt aan het financieel ontzorgen, er de mogelijkheid is om de bijstandsuitkering voor 1 maand met 10% te verlagen.

Beslispunten

Vaststellen 1^e Wijziging Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Asten 2018.

Inleiding

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering 2021 in werking. Deze nieuwe wet legt de regie over het inburgeringstraject van de statushouder neer bij de gemeente. Een van de taken die de gemeente krijgt is het financieel ontzorgen van de bijstandsgerechtigde statushouder. Het financieel ontzorgen betekent dat de gemeente het beheer van inkomsten en uitgaven gedeeltelijk uit handen neemt voor de duur van de eerste 6 maanden dat een statushouder in de gemeente woont. De gemeente moet hiertoe de huur, gas-water-licht en verplichte zorgverzekering (artikel 56a lid 2 Participatiewet) doorbetalen vanuit de uitkering die de statushouder ontvangt op basis van de Participatiewet. De statushouder is vervolgens verplicht hieraan mee te werken.

Het doel van het verplicht ontzorgen is:

1. Het bevorderen van het inburgeringsproces;
2. Het bevorderen van de arbeidsdeelname;
3. Het voorkomen van schuldenproblematiek;

Daarnaast biedt de gemeente de statushouder een cursus aan en persoonlijke begeleiding om zo te werken aan de financiële zelfredzaamheid van de statushouder. De gemeente werkt hierbij samen met vluchtelingewerk Onis Welzijn.

Wat willen we bereiken

De afstemmingsverordening moet worden aangepast zodat het in (uitzonderlijke) gevallen mogelijk is om door middel van verlaging van de bijstand een statushouder te bewegen om mee te werken aan het financieel ontzorgen.

Wat gaan we daarvoor doen

De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Asten 2018 wijzigen en toevoegen dat bij niet nakomen van de ontzorgingsplicht een verlaging kan worden toegepast op de bijstandsuitkering met 10% gedurende 1 maand.

Bij de voorbereiding van deze aanpassing is juridisch advies ingewonnen bij Schulink.

Argumenten:

1.1. Het wijzigen van de Afstemmingsverordening sluit aan bij de landelijke wetgeving
Door de nieuwe bepaling in artikel 18 lid 2 van de Participatiewet is het van belang dat de gemeenteraad ook de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Asten 2018 aanpast. De Afstemmingsverordening moet in lijn zijn met landelijke wetgeving.

De statushouder is op grond van artikel 56a Participatiewet verplicht om mee te werken aan het ontzorgen. Weigert de statushouder mee te werken, dan moet het college de bijstand verlagen met toepassing van de Afstemmingsverordening (artikel 18 lid 2 Participatiewet). Dit kan alleen wanneer de Afstemmingsverordening voorziet in een verlaging wegens het niet nakomen van de ontzorgingsplicht.

1.2. De wijziging wordt doorgevoerd in de 7 gemeenten van arbeidsmarktregio Helmond-de Peel.

De voorbereiding op de nieuwe Wet Inburgering 2021 wordt gezamenlijk opgepakt in de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel. Onderdeel daarvan is de wijziging van de Afstemmingsverordening. De wijziging is gezamenlijk opgesteld, zodat de afstemmingsverordening in alle gemeenten gelijk is.

1.3. De Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel heeft positief advies gegeven
De regionale cliëntenraad van de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel heeft in de vergadering van 27 oktober 2021 unaniem positief geadviseerd over de verordening, zie hiervoor ook het advies dat als bijlage is toegevoegd.

Terugwerkende kracht:

De 1^e wijziging van de afstemmingsverordening heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2022. De wijziging zorgt ervoor dat het college een uitkering kan verlagen wanneer een statushouder niet meewerkt aan de verplichte ontzorging. De verwachting is dat in de periode tot aan de bekendmaking, er geen gevallen komen waarbij een verlaging aan de orde is.

Het vervolg:

De uitvoering van de verlaging van de bijstand met betrekking tot ontzorgen wordt in 2022 geëvalueerd.

Mogelijke alternatieven

Het niet nakomen van de 'ontzorgingsplicht' merken we aan als een gedraging van de eerste – en daarmee laagste – categorie. De regio heeft hierin het advies van Schulink gevolgd. Alternatieven zijn verder niet uitgewerkt.

Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie

N.v.t.

Risico's

Wanneer een statushouder niet meewerkt aan het verplicht ontzorgen, is er de mogelijkheid om de bijstand te verlagen. Dit kan leiden tot financiële problemen in het betreffende geval. Echter de verwachting is, dat door middel van begeleiding vanuit Vluchtelingenwerk, heldere communicatie en maatwerk, het zeer sporadisch zal voor komen dat een statushouder niet mee wenst te werken aan het financieel ontzorgen.

Wanneer dit onverhoopt wel gebeurt, wordt er samen met de statushouder, maatschappelijke begeleiding en door middel van de budgetcursus gekeken hoe de financiën van de desbetreffende statushouder in evenwicht gehouden kunnen worden.

Communicatie

De verplichting van het ontzorgen zal met iedere individuele statushouder worden gecommuniceerd zodra deze een bijstandsaanvraag doet.

De 1^e wijziging van de afstemmingsverordening wordt na vaststelling op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Wat mag het kosten

Het vaststellen van de wijziging van de Afstemmingsverordening leidt niet tot extra kosten.

Bijlage(n)/ter inzage (incl. Document-nr)

1. 1^e Wijziging afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Asten 2018 (2021/090151)
2. Advies Schulink (2021/090116)
3. Advies regionale cliëntenraad (2021/089545)